

NAJAARSKLEDEN VAN DE BONTE VLEGENVANGER

Ik was verrast te lezen dat in het najaar in Zuid-Kennemerland twee Bonte Vliegenvangers zijn gezien, waarvan een mannelijk kleeft is genoteerd (de Nobel, 1988). De auteur merkt daarbij op dat in het najaar de Noordelijke mannetjes door rui of juveniel kleeft minder kenmerkend zijn.

Het is in het najaar echter haast onmogelijk om Bonte Vliegenvangers goed op geslacht te determineren. Adulte mannetjes maken namelijk een volledige rui door vanaf begin juni en krijgen dan een griuw grijs winterkleeft dat overeenkomt met het vrouwtjeskleeft (Ginn & Melville, 1983).

De eerste najaarswaarneming in de regio Zuid-Kennemerland is eind juli verricht, de hoofdmoot van doortrekkers begint midden augustus. De adulte vogels zijn dan wel uitgeruid. De suggestie, die door De Nobel gewekt wordt, als zouden in het najaar adulte vogels (zij het met moeite) te determineren zijn, is dus niet terecht. Ook voor eerstejaars vogels geldt dat zij niet op sexe te determineren zijn (zie ook Svenson, 1984).

Svenson schrijft dat in het najaar alleen het onderscheid is te maken tussen jonge en oude Bonte Vliegenvangers. Dit kan gedaan worden aan de hand van de tekening op de middelste tertial.

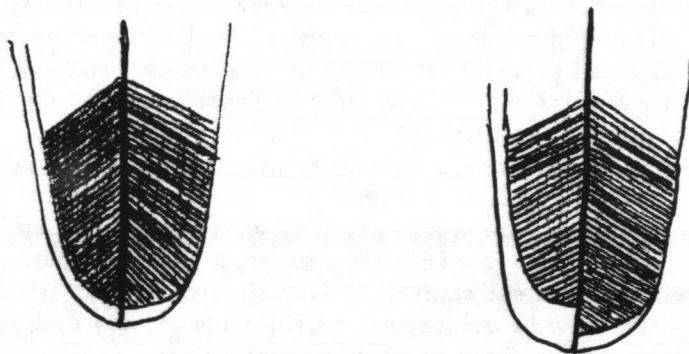
Bij een eerstejaars vogel is de zoom op de buitenvlag van deze veer, bij de schacht duidelijk breder dan de zoom op de binnenvlag. Hierdoor ontstaat het beeld als zou de zoom niet vanuit de buitenvlag doorlopen op de binnenvlag. Bij adulte vogels is de zoom op de buitenvlag bij de schacht even breed als op de binnenvlag (zie tekening).

Svenson schrijft over het sexen van adulte vogels in het najaar dat het extreem moeilijk is en in de meeste gevallen onmogelijk. In die enkele gevallen dat het wel mogelijk is, is dat waarschijnlijk alleen in de hand te doen.

Resumerend kan gesteld worden dat het opgeven van sexe bij Bonte Vliegenvangers in het najaar doorgaans een nutteloze bezigheid is. Als een vogel goed zichtbaar is (bijvoorbeeld van dichtbij met een telescoop) is het wel mogelijk om de leeftijd te bepalen.

Literatuur

- Ginn, H.B. & D.S. Melville (1983). Moults in Birds. BTO-Guide 19
- Svenson, L. (1984). Identification Guide to European Passerines. 3th edition, Stockholm.
- Nobel, P. de (1988). De Bonte Vliegenvanger in Zuid-Kennemerland. De Fitis 24: 116-122.

Figuur 1. Middelste tertial van adulte (links) en 1e kalenderjaar Bonte Vliegenvanger. De tertial van de linker vleugel is weergegeven (rechts van de veer bevindt zich de rug van de vogel).

A.H.V. Eggenhuizen, Laurierstr 17, 1314 HL Almere-Stad.